

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBOS

N U T A R I M A S
DĖL DRAUDŽIAMŲ SUSITARIMŲ DALYVIŲ ATLEIDIMO NUO BAUDŲ IR JŲ
SUMAŽINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2008 m. vasario 28 d. Nr. 1S-27
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [30-856](#)) 19 straipsnio 1 dalies 7 punktu, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba n u t a r i a:

Patvirtinti Draudžiamų susitarimų dalyvių atleidimo nuo baudų ir jų sumažinimo taisykles (pridedama).

PIRMININKAS

RIMANTAS STANIKŪNAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos
2008 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. 1S-27

DRAUDŽIAMŲ SUSITARIMŲ DALYVIŲ ATLEIDIMO NUO BAUDŲ IR JŲ SUMAŽINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios Draudžiamų susitarimų dalyvių atleidimo nuo baudų ir jų sumažinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (toliau – Konkurencijos įstatymas) 5 straipsnio ir Europos Bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnio pažeidimą konkurentų draudžiamų susitarimų dalyvių atleidimo nuo baudų pagal Konkurencijos įstatymo 43 straipsnio 1 dalį bei baudų sumažinimo pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 6 d. nutarimu Nr. 1591 patvirtintų Baudos, skiriamos už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, taisyklių III skyrių tvarką. Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) šias Taisykles taikys vertindama sąlygas, nurodytas minėtose teisės normose.

2. Šių Taisyklių nustatyta atleidimo nuo baudos ar jos sumažinimo tvarka taikoma tik draudžiamo konkurentų susitarimo (tai yra horizontalaus susitarimo) atvejais.

II. DRAUDŽIAMO SUSITARIMO DALYVIO ATLEIDIMAS NUO BAUDOS

3. Ūkio subjektas, kuris yra draudžiamo konkurentų susitarimo (t. y. susitarimo, atitinkančio Konkurencijos įstatymo 5 straipsnyje ar (ir) Europos Bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnyje nurodytus požymius) dalyvis, atleidžiamas nuo baudos, numatytos už šį pažeidimą, esant visoms šioms sąlygoms:

3.1. ūkio subjektas pateikė informaciją iki tyrimo dėl šio susitarimo pradžios;

3.2. ūkio subjektas yra pirmasis iš draudžiamo susitarimo dalyvių, pateikęs tokią informaciją;

3.3. ūkio subjektas pateikia visą jam žinomą informaciją apie draudžiamą susitarimą ir bendradarbiauja su Konkurencijos taryba tyrimo metu;

3.4. ūkio subjektas nebuvo draudžiamo susitarimo iniciatorius ir neskaito kitų ūkio subjektų dalyvauti tokiaame susitarime.

4. Šių Taisyklių 3.1 punkte numatyta sąlyga yra įvykdyta, jeigu ūkio subjekto kreipimosi į Konkurencijos tarybą momentu Konkurencijos taryba nėra priėmusi nutarimo pradėti tyrimą dėl įtariamo draudžiamo susitarimo atitikties Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir (ar) Europos Bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnio reikalavimams.

5. Šių Taisyklių 3.3 punkte numatyta sąlyga yra įvykdyta, jeigu ūkio subjektas:

5.1. pateikia Konkurencijos tarybai tokią informaciją ir įrodymus, kurie sudaro pagrindą Konkurencijos tarybai atlikti tikslinį patikrinimą dėl įtariamo draudžiamo susitarimo arba yra pakankami Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir (ar) Europos Bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnio pažeidimo konstatavimui;

5.2. nutraukia dalyvavimą draudžiamame susitarime iš karto po informacijos Konkurencijos tarybai pateikimo, išskyrus atvejus, kai, Konkurencijos tarybos nuomone, toks tolesnis dalyvavimas būtų reikalingas siekiant išsaugoti Konkurencijos tarybos tyrimo vientisumą;

5.3. nuo informacijos Konkurencijos tarybai pateikimo momento iki Konkurencijos tarybos tyrimo pabaigos be išlygų ir nepertraukiamai bendradarbiauja su Konkurencijos taryba. Toks bendradarbiavimas reiškia, kad ūkio subjektas:

5.3.1. nedelsdamas suteikia Konkurencijos tarybai visą svarbią informaciją ir įrodymus, kuriuos įgyja arba apie kuriuos jam tampa žinoma;

5.3.2. Konkurencijos tarybai nedelsdamas atsako į bet kurį klausimą, kuris, Konkurencijos

tarybos nuomone, gali padėti nustatyti su draudžiamu susitarimu susijusius faktus;

5.3.3. užtikrina, kad būtų sudaryta galimybė apklausti esamus ir, jei įmanoma, buvusius ūkio subjekto darbuotojus bei vadovus;

5.3.4. nenaikina, neklautoja ir nenuslepia su įtariamu draudžiamu susitarimu susijusios informacijos bei įrodymų;

5.3.5. neatskleidžia kreipimosi į Konkurencijos tarybą fakto ir jo turinio tol, kol Konkurencijos taryba nepateikia pranešimo apie tyrimą šalims (nebent būtų kitaip sutarta su Konkurencijos taryba).

6. Ūkio subjektas nėra atleidžiamas nuo baudos, jeigu tyrimo metu paaiškėja, kad ūkio subjektas, svarstydamas ar rengdamas kreipimąsi į Konkurencijos tarybą, naikino, klastojo ar slėpė įtariamo draudžiamo susitarimo įrodymus ir (ar) atskleidė tretiesiems asmenims tokio kreipimosi rengimo faktą ar jo turinį, išskyrus kitų Europos Sąjungos šalių konkurencijos institucijų ir (ar) Europos Komisijos informavimą.

7. Vykdydamas šių Taisyklių 5.1 punkto reikalavimus, ūkio subjektas nurodo:

7.1. savo pavadinimą ir buveinės adresą;

7.2. informaciją apie kitus įtariamo draudžiamo susitarimo dalyvius (pavadinimai, adresai ir pan.);

7.3. visų fizinių asmenų, kurie, ūkio subjekto žiniomis, dalyvauja arba dalyvavo įtariamame draudžiamame susitarime, pavardes, pareigas, darboviečių adresus ir, jei būtina, namų adresus, įskaitant tuos asmenis, kurie draudžiamame susitarime dalyvavo ūkio subjekto vardu;

7.4. išsamų įtariamo draudžiamo susitarimo aprašymą, įskaitant:

7.4.1. susijusias prekes ir paslaugas;

7.4.2. įtariamo draudžiamo susitarimo paveiktą teritoriją(-as);

7.4.3. įtariamo draudžiamo susitarimo trukmę;

7.4.4. įtariamo draudžiamo susitarimo pobūdį (pvz., susitarimas dėl kainų, pasidalijimas rinkomis ir pan.);

7.5. ūkio subjekto turimus ar jam prieinamus įtariamo draudžiamo susitarimo įrodymus;

7.6. informaciją apie tai, į kokias kitas konkurencijos institucijas Europos Sąjungoje ar už Europos Sąjungos ribų buvo kreiptasi ar ketinama kreiptis dėl įtariamo draudžiamo susitarimo.

III. BAUDOS SUMAŽINIMAS DRAUDŽIAMO SUSITARIMO DALYVIUI

8. Ūkio subjektui, kuris yra draudžiamo susitarimo dalyvis, apskaičiuota bauda sumažinama nuo 50 iki 75 procentų, jeigu, Konkurencijos tarybai jau pradėjus tyrimą dėl galimo Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ar (ir) Europos Bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnio pažeidimo, ūkio subjektas:

8.1. yra pirmasis iš draudžiamo susitarimo dalyvių, pateikęs Konkurencijos tarybai visą jam žinomą informaciją apie draudžiamą susitarimą;

8.2. pateikia draudžiamo konkurentų susitarimo įrodymus, kurių neturi Konkurencijos taryba ir kurie yra reikšmingi įrodant draudžiamą susitarimą. Įrodymų reikšmingumas vertinamas atsižvelgus į tai, ar jie tiesiogiai patvirtina draudžiamo susitarimo sudarymą ar ketinimą jį sudaryti. Paprastai reikšmingais įrodymais bus laikomi rašytiniai įrodymai, kurie atsirado draudžiamo susitarimo laikotarpiu, taip pat tokie tiesioginiai įrodymai, kurie patvirtina kitų ūkio subjektų dalyvavimą draudžiamame susitarime. Netiesioginiai įrodymai, taip pat įrodymai, kurie atsirado po su draudžiamu susitarimu susijusio laikotarpio ar kurie nepatvirtina kitų ūkio subjektų dalyvavimo jame, ar niekuo nepatvirtinti ūkio subjektų paaiškinimai gali būti laikomi reikšmingais įrodymais priklausomai nuo konkretaus jų pobūdžio ir turinio;

8.3. nebuvo draudžiamo susitarimo iniciatorius ir neskaito kitų ūkio subjektų dalyvauti tokiam susitarime;

8.4. vykdo visas šių Taisyklių 5.2 ir 5.3 punktuose nurodytas sąlygas.

9. Ūkio subjektui, kuris yra draudžiamo susitarimo iniciatorius arba kuris skatino kitus ūkio subjektus dalyvauti tokiam susitarime, apskaičiuota bauda sumažinama 50 procentų, jeigu ūkio

subjektas:

9.1. atitinka šių Taisyklių 3.1–3.3 punktuose nurodytas sąlygas;

9.2. vykdo visas šių Taisyklių 4 ir 5 punktuose nurodytas sąlygas.

10. Ūkio subjektui, kuris yra draudžiamo susitarimo dalyvis ir netenkina šių Taisyklių 8 ir 9 punktuose nurodytų sąlygų, apskaičiuota bauda sumažinama nuo 20 iki 50 procentų, jeigu ūkio subjektas:

10.1. pateikia draudžiamo susitarimo įrodymus, kurių neturi Konkurencijos taryba ir kurie yra reikšmingi įrodant draudžiamą susitarimą, kaip tai paaiškinta šių Taisyklių 8.2 punkte;

10.2. vykdo visas šių Taisyklių 5.2 ir 5.3 punktuose nurodytas sąlygas.

11. Ūkio subjektui bauda nėra mažinama, jeigu tyrimo metu paaiškėja, kad ūkio subjektas, svarstydamas ar rengdamas kreipimąsi į Konkurencijos tarybą, naikino, klastojo ar slėpė įtariamo draudžiamo susitarimo įrodymus ir (ar) atskleidė tretiesiems asmenims tokio kreipimosi rengimo faktą ar jo turinį, išskyrus kitų Europos Sąjungos šalių konkurencijos institucijų ir (ar) Europos Komisijos informavimą.

12. Nustatydamą baudos sumažinimo apimtį Konkurencijos taryba atsižvelgia į laiką, kada buvo pateikti įrodymai (įskaitant tai, ar pareiškėjas buvo pirmas, antras ar trečias ir t. t. besikreipiantis ūkio subjektas), ir į pateiktų įrodymų reikšmę įrodant draudžiamą susitarimą.

13. Jei ūkio subjektas, Konkurencijos tarybai pradėjus tyrimą dėl galimo Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ar (ir) Europos Bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnio pažeidimo, pirmas pateikia Konkurencijos tarybai įrodymus, kurių neturi Konkurencijos taryba ir kurie patvirtina papildomus faktus, kurie lemia didesnę pažeidimo pavojingumą ar (ir) ilgesnę jo trukmę, tai Konkurencijos taryba, nustatydamą galutinį baudos dydį tokius įrodymus pateikusiam ūkio subjektui, į šiuos faktus neatsižvelgia.

IV. PRAŠYMO ATLEISTI NUO BAUDOS ARBA SUMAŽINTI BAUDĄ NAGRINĖJIMO TVARKA

14. Ūkio subjektas, norintis pasinaudoti šiose Taisyklėse numatyta atleidimo nuo baudos arba baudos sumažinimo galimybe, turi kreiptis į Konkurencijos tarybą ir raštu pateikti prašymą dėl atleidimo nuo baudos ar prašymą dėl baudos sumažinimo bei šiose Taisyklėse nurodytą informaciją ir (ar) įrodymus. Ant pateikiamo prašymo turi būti aiškiai nurodoma, kad šis prašymas yra dėl atleidimo nuo baudos ar baudos sumažinimo.

15. Prieš pateikdami prašymą ūkio subjekto atstovai gali anonimiškai kreiptis į Konkurencijos tarybą, siekdami gauti neformalų bendro pobūdžio patarimą dėl šių Taisyklių taikymo. Toks neformalus kreipimasis ūkio subjektui ir Konkurencijos tarybai nesukuria jokių teisių ir pareigų, susijusių su konkrečiais prašymais, pateikiamais šių Taisyklių nustatyta tvarka, ar konkrečiais Konkurencijos tarybos vykdomais tyrimais dėl Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ar (ir) Europos Bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnio pažeidimo. Tokios konsultacijos teikiamos Konkurencijos tarybos interneto tinklalapyje nurodytais Konkurencijos tarybos Kartelių skyriaus telefono numeriais ir šio skyriaus patalpose.

16. Konkurencijos taryboje gautas prašymas dėl atleidimo nuo baudos ar baudos sumažinimo registruojamas, nurodant jo gavimo datą ir laiką. Prašymą pateikusio ūkio subjekto pageidavimu prašymo gavimo data ir laikas nurodomi ir ūkio subjektui liekančiame prašymo egzemplioriuje ar išduodama pažyma, patvirtinanti prašymo gavimo datą ir laiką.

17. Ūkio subjektas, norintis pasinaudoti šiose Taisyklėse numatyta atleidimo nuo baudos ar jos sumažinimo galimybe, pirmiausiai gali informuoti Konkurencijos tarybą apie tokį savo ketinimą ir prašyti nustatyti jam terminą surinkti visą reikiamą informaciją ir įrodymus. Tokiu atveju ūkio subjektas pateikia Konkurencijos tarybai rašytinį prašymą, kuriame privalo nurodyti:

17.1. savo pavadinimą ir buveinės adresą;

17.2. informaciją apie kitus įtariamo draudžiamo susitarimo dalyvius (pavadinimai, adresai ir pan.);

17.3. informaciją apie susijusias prekes ir paslaugas bei susijusią(-ias) teritoriją(-as);

17.4. įtariamo draudžiamo susitarimo trukmę;

17.5. įtariamo draudžiamo susitarimo veiksmų pobūdį (pvz., susitarimas dėl kainų, pasidalijimas rinkomis ir pan.).

18. Prie šių Taisyklių 17 punkte nurodyto prašymo taip pat turi būti pridėtas išsamus įrodymų, kuriuos ūkio subjektas ketina pateikti vėliau, aprašymas. Ūkio subjektas taip pat privalo informuoti Konkurencijos tarybą apie kitų valstybių konkurencijos institucijoms jau pateiktus arba galimus ateityje prašymus atleisti nuo baudos ar prašymus sumažinti baudą, susijusius su įtariamu draudžiamu susitarimu.

19. Jeigu ūkio subjektas pateikia Konkurencijos tarybai prašymą, atitinkantį šių Taisyklių 17 ir 18 punktuose numatytus reikalavimus, Konkurencijos tarybos Kartelių skyriaus vedėjas, atsižvelgdamas į konkrečias aplinkybes, nustato terminą (paprastai ne ilgesnį nei 15 kalendorinių dienų), per kurį ūkio subjektas privalo pateikti visą trūkstantią informaciją ir įrodymus, ir kaip įmanoma greičiau apie tai informuoja ūkio subjektą. Jeigu ūkio subjektas pateikia trūkstantią informaciją ir įrodymus per nustatytą terminą, jie laikomi pateiktais šių Taisyklių 16 punkte nurodyto prašymo gavimo Konkurencijos taryboje dieną.

20. Per 30 dienų nuo reikalavimus atitinkančio prašymo atleisti nuo baudos gavimo dienos Konkurencijos taryba priima nutarimą, kad prašymas atleisti nuo baudos sąlyginai tenkina šių Taisyklių 3.1, 3.2 ir 5.1 punktuose nustatytas sąlygas, ir apie tai informuoja tokį prašymą pateikusį ūkio subjektą bei nurodo, kad jis gali būti atleistas nuo baudos, jei tenkins visas šių Taisyklių II skyriuje nurodytas sąlygas.

21. Konkurencijos tarybai šių Taisyklių 20 punkte numatyta tvarka priėmus nutarimą, kad prašymas atleisti nuo baudos netenkina šių Taisyklių 3.1, 3.2 ir 5.1 punktuose nustatytų sąlygų, apie tai informuojamas tokį prašymą pateikęs ūkio subjektas bei informuojama, kad jis gali atsiimti su tokiu prašymu pateiktus įrodymus arba nurodyti, kad toks prašymas būtų vertinamas pagal šių Taisyklių III skyriuje nurodytas baudos sumažinimo sąlygas.

22. Šių Taisyklių 20 ir 21 punktuose nustatyta tvarka *mutatis mutandis* taikoma ir prašymams sumažinti baudą 50 procentų, kuriuos ūkio subjektai pateikia pagal šių Taisyklių 9 punkte nurodytas sąlygas.

23. Ūkio subjekto pateikto prašymo atleisti nuo baudos ar prašymo sumažinti baudą vertinimas pagal šių Taisyklių II ar III skyriuose nurodytas atleidimo nuo baudos ar baudos sumažinimo sąlygas išdėstomas Pranešime apie atliktą tyrimą.

24. Jei buvo gauti kelių ūkio subjektų prašymai dėl atleidimo nuo baudos ar baudos sumažinimo, kurie yra susiję su tuo pačiu įtariamu draudžiamu susitarimu, Pranešime apie atliktą tyrimą tokių prašymų vertinimas pateikiamas atsižvelgiant į laiką, kada kiekvienas iš prašymų buvo pateiktas. Pirmiausiai įvertinamas pirmas gautas prašymas, o kiti prašymai vertinami atsižvelgiant į aplinkybes, kurios buvo nustatytos iki konkretaus prašymo gavimo datos.

25. Galutinis sprendimas dėl atleidimo nuo baudos ar baudos sumažinimo ir konkretaus jos dydžio arba dėl atsisakymo atleisti nuo baudos ar baudą sumažinti pagal šias Taisykles priimamas Konkurencijos tarybos bylos dėl įstatymo pažeidimo nagrinėjimo posėdyje, kuriame priimamas sprendimas konstatuoti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir (ar) Europos Bendrijos steigimo sutarties 81 straipsnio pažeidimą bei taikyti Konkurencijos įstatymo numatytas sankcijas.

V. SUPAPRASTINTAS PRAŠYMAS DĖL ATLEIDIMO NUO BAUDOS

26. Jeigu Europos Komisija yra ypač tinkama institucija nagrinėti bylą dėl konkretaus draudžiamo susitarimo pagal 2004 m. balandžio 27 d. Komisijos pranešimo dėl bendradarbiavimo konkurencijos institucijų tinkle 14 punktą (kai vienas ar keletas susitarimų ar veiksmų, įskaitant panašių susitarimų ar veiksmų tinklus, turi poveikį konkurencijai daugiau nei trijose Europos Sąjungos valstybėse) ir ūkio subjektas jau pateikė arba ruošiasi pateikti Europos Komisijai prašymą dėl atleidimo nuo baudos, tai toks ūkio subjektas gali pateikti Konkurencijos tarybai supaprastintą prašymą dėl atleidimo nuo baudos.

27. Supaprastintame prašyme ūkio subjektas turi nurodyti:

- 27.1. savo pavadinimą ir buveinės adresą;
 - 27.2. informaciją apie kitus įtariamo draudžiamo susitarimo dalyvius (pavadinimai, adresai ir pan.);
 - 27.3. informaciją apie susijusias prekes ir paslaugas bei susijusią(-ias) teritoriją(-as);
 - 27.4. įtariamo draudžiamo susitarimo trukmę;
 - 27.5. įtariamo draudžiamo susitarimo pobūdį (pvz., susitarimas dėl kainų, pasidalijimas rinkomis ir pan.);
 - 27.6. valstybę(-es) narę(-es), kurioje(-iose) manomai yra draudžiamo susitarimo įrodymai;
 - 27.7. informaciją apie jau pateiktus arba galimus ateityje prašymus dėl atleidimo nuo baudos, susijusius su įtariamu draudžiamu susitarimu.
28. Konkurencijos taryboje gautas supaprastintas prašymas dėl atleidimo nuo baudos registruojamas, nurodant jo gavimo datą ir laiką. Konkurencijos tarybos Kartelių skyriaus vedėjas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų ūkio subjektui išduoda pažymą, kurioje patvirtinamas tokio prašymo gavimo faktas ir tai, kad ūkio subjektas yra pirmasis besikreipiantis dėl atleidimo nuo baudos nagrinėjamu atveju.
29. Jeigu Konkurencijos taryba, gavusi supaprastintą prašymą, nusprendžia pareikalauti išsamesnės informacijos, ūkio subjektas turi tokią informaciją nedelsdamas pateikti. Jeigu yra priimamas sprendimas, kad Konkurencijos taryba nagrinės bylą, ji nustato laikotarpį, per kurį ūkio subjektas turi pateikti visus reikalingus įrodymus ir informaciją. Jeigu ūkio subjektas pateikia trūkstamą informaciją ir įrodymus per nustatytą terminą, jie laikomi pateiktais supaprastinto prašymo gavimo Konkurencijos taryboje dieną.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Ūkio subjekto pateikto prašymo dėl atleidimo nuo baudos ar dėl baudos sumažinimo faktas bei turinys yra laikomi konfidencialiais ir neatskleidžiami kitiems įtariamo draudžiamo susitarimo dalyviams ar kitiems asmenims iki tyrimo dėl draudžiamo susitarimo pabaigos, nebent pats ūkio subjektas yra davęs sutikimą šią informaciją atskleisti. Pabaigus tyrimą dėl draudžiamo susitarimo, su ūkio subjekto prašymu dėl atleidimo nuo baudos ar prašymu dėl baudos sumažinimo turiniu gali susipažinti proceso šalys teisės į gynybą įgyvendinimo tikslu.
31. Aplinkybė, kad ūkio subjektas atleistas nuo baudos arba kad jam sumažinta bauda, neatleidžia tokio ūkio subjekto nuo civilinės atsakomybės dėl dalyvavimo draudžiamame susitarime.
32. Pagal šias Taisykles nevertinami prašymai atleisti nuo baudos ar ją sumažinti, kurie pateikti po to, kai tyrimas yra baigtas ir proceso šalims yra išsiųstas Pranešimas apie atliktą tyrimą, ar kurie netenkina kitų šių Taisyklių II ir III skyriuose nurodytų atleidimo nuo baudos ir baudos sumažinimo sąlygų. Tokie ūkio subjektų prašymai gali būti vertinami kaip jų atsakomybę lengvinanti aplinkybė pagal Konkurencijos įstatymo 42 straipsnio 2 dalį.
-